

2017. évi LXXXIII. törvény

a Magyarország és a Kambodzsai Királyság között létrejött, a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről szóló Megállapodás kihirdetéséről¹

Hatályos: 2017. 08. 30. –

1. § Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad a Magyarország és a Kambodzsai Királyság között létrejött, a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről szóló Megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) kötelező hatályának elismerésére.

2. §² Az Országgyűlés a Megállapodást e törvénnyel kihirdeti.

3. §³ A Megállapodás hiteles magyar és angol nyelvű szövege a következő:

„MEGÁLLAPODÁS MAGYARORSZÁG ÉS A KAMBODZSAI KIRÁLYSÁG KÖZÖTT A BERUHÁZÁSOK ÖSZTÖNZÉSÉRŐL ÉS KÖLCSÖNÖS VÉDELMEÉRŐL

Magyarország és a Kambodzsai Királyság (a továbbiakban: Szerződő Felek)

attól az óhajtól vezérelve, hogy a gazdasági együttműködést mindkét Szerződő Fél javára erősítsék,

azzal a szándékkal, hogy kedvező feltételeket teremtsenek és tartsanak fenn az egyik Szerződő Fél beruházóinak beruházásaihoz a másik Szerződő Fél területén, és

annak tudatában, hogy a beruházásoknak a jelen Megállapodással összhangban történő előmozdítása és kölcsönös védelme ösztönzi az üzleti kezdeményezéseket ezen a területen,

megállapodtak a következőkben:

1. Cikk

Meghatározások

A Megállapodás alkalmazásában:

1. A „beruházás” kifejezés magában foglal minden olyan vagyoni értéket, melyet az egyik Szerződő Fél valamely beruházója gazdasági tevékenységgel összefüggésben fektetett be a másik Szerződő Fél területén ez utóbbi törvényeivel és jogszabályaival összhangban, és különösen – de nem kizárólag – a következőket jelenti:

a) az ingó és ingatlan tulajdont, valamint minden egyéb dologi jogot, mint például a jelzálogot, zálogot, a zálogjogot és hasonló jogokat;

b) a részvényt, az üzletrészt és a vállalati kötvényt, illetve a társasági érdekelttség egyéb formáit;

c) a beruházáshoz kapcsolódó pénzkövetelést vagy gazdasági értékkel bíró teljesítés nyújtására vonatkozó követelést;

d) a szellemi és ipari tulajdonhoz fűződő jogot, ideértve a beruházáshoz kapcsolódó szerzői jogot, védjegyet, szabadalmat, formatervezési mintát, növénynemesítési jogot, technikai eljárást, know-how-t, kereskedelmi titkot, földrajzi jelzést, kereskedelmi nevet és goodwill-t;

e) minden jogszabály vagy szerződés által biztosított jogot és jogszabályon alapuló mindenfajta engedélyt és jóváhagyást, beleértve a természeti erőforrások kutatására, kitermelésére, művelésére vagy kiaknázására vonatkozó koncessziót.

A vagyoni érték beruházási formájának későbbi megváltozása nem érinti annak beruházás jellegét, feltételezve, hogy ez a változás annak a Szerződő Félnek a törvényeivel és egyéb jogszabályaival összhangban áll, amelynek területén a beruházás létesült.

2. A „beruházó” kifejezés az egyik Szerződő Fél olyan természetes vagy jogi személyét jelenti, aki a másik Szerződő Fél területén beruházást valósított meg.

a) A „természetes személy” kifejezés az olyan természetes személyt jelenti, aki bármelyik Szerződő Fél állampolgára annak jogszabályai értelmében.

b) A „jogi személy” kifejezés azt a jogi személyt jelenti, amely az egyik Szerződő Fél területén, annak hatályos jogszabályai értelmében alakult vagy létesült, és központi ügyvezetésének helye, vagy gazdasági tevékenységének székhelye az egyik Szerződő Fél területén található. Magyarország tekintetében ez a kifejezés a közkereseti társaságot (kkt), a betéti társaságot (bt), valamint az egyéni céget (ec/kfc) is magában foglalja.

3. A „hozam” kifejezés a beruházásból származó összeget jelenti és magában foglalja – különösen, de nem kizárólagosan – a nyereséget, a kamatot, a tőkenyereséget, az osztalékot, a jogdíjat vagy egyéb díjat.

4. A „terület” kifejezés jelenti:

a) a Kambodzsai Királyság tekintetében azt a földterületet, tengeri felségvizeivel, az ország tengerfenekével, altalajával és légtérével egyetemben, amelyek fölött a Kambodzsai Királyság a nemzetközi joggal összhangban felségjogokat vagy joghatóságot gyakorol.

b) Magyarország tekintetében azt a területet, amely fölött Magyarország a nemzetközi joggal összhangban szuverenitással rendelkezik, felségjogokat vagy joghatóságot gyakorol.

5. A „szabadon átváltható pénznem” kifejezés azt a pénznemet jelenti, amelyet széles körben használnak fizetésre nemzetközi üzleti tranzakciók során és széles körben forgalmaznak a vezető nemzetközi devizapiacokon, amennyiben ez nem ellentétes egyik Szerződő Fél jogszabályaival sem, függetlenül attól, hogy a Nemzetközi Valutaalap miként határozza meg a szabadon átváltható és szabadon használható pénznemek körét.

2. Cikk

A beruházások elősegítése és védelme

1. Mindkét Szerződő Fél ösztönzi a másik Szerződő Fél beruházóit, és kedvező körülményeket teremt számukra annak érdekében, hogy területén beruházzanak, továbbá törvényeivel és jogszabályaival összhangban lehetővé teszi az ilyen beruházások létrehozását.

2. Bármelyik Szerződő Fél beruházói által eszközölt beruházások és azok hozamai a másik Szerződő Fél területén mindenkor igazságos és méltányos bánásmódban részesülnek, továbbá teljes körű védelmet és biztonságot élveznek.

3. A Szerződő Fél nem ösztönözi a beruházásokat országa környezetvédelmi, munkaügyi, munkaegészségügyi vagy munkavédelmi jogszabályainak enyhítésével, vagy az alapvető munkaügyi előírások lazításával. Ha az egyik Szerződő Fél úgy ítéli meg, hogy a másik Szerződő Fél ilyen ösztönzést kínált fel, akkor konzultációt kezdeményezhet a másik Szerződő Féllel, és a két Szerződő Fél egyeztetést folytat az ilyen jellegű ösztönzés elkerülése érdekében.

3. Cikk

Nemzeti és legnagyobb kedvezményes elbánás

1. Mindkét Szerződő Fél a területén a másik Szerződő Fél beruházóinak a beruházásait és azok hozamait olyan elbánásban részesíti, amely igazságos és méltányos és nem kedvezőtlenebb, mint a saját beruházói beruházásainak és hozamainak, illetve bármely harmadik állam beruházói beruházásainak és hozamainak biztosított elbánás közül a kedvezőbb.

2. Mindkét Szerződő Fél a területén a másik Szerződő Fél beruházóit olyan elbánásban részesíti a beruházásaik irányítása, fenntartása, használata, élvezete vagy a velük való rendelkezés tekintetében, amely igazságos és méltányos és nem kedvezőtlenebb, mint a saját beruházói vagy bármelyik harmadik állam beruházói számára biztosított elbánás közül a kedvezőbb.

3. E Megállapodásnak a nemzeti elbánásra és a legnagyobb kedvezményes elbánásra vonatkozó rendelkezései nem alkalmazandók a Szerződő Fél által vámunió, gazdasági vagy monetáris unió, közös piac vagy szabadkereskedelmi övezet tagjaként való kötelezettségei alapján nyújtott előnyökre.

4. A Szerződő Felek tudomásul veszik, hogy a Szerződő Félnek a vámunió, gazdasági vagy monetáris unió, közös piac vagy szabadkereskedelmi övezet tagjaként való kötelezettségei magukban foglalják azon nemzetközi szerződésből vagy viszonyossági megállapodásból fakadó kötelezettségeket, amelyeket a vámunió, gazdasági vagy monetáris unió, közös piac vagy szabadkereskedelmi övezet köt.

5. E cikk rendelkezéseinek értelmezése alapján egyik Szerződő Fél sem köteles a másik Szerződő Fél beruházóira olyan elbánás, preferencia vagy kiváltság előnyeit kiterjeszteni, amelyeket az előbbi Szerződő Fél:

a) olyan többoldalú nemzetközi beruházásvédelmi megállapodás alapján nyújthat, amelyben valamelyik Szerződő Fél részes fél vagy azzá válhat.

b) olyan nemzetközi megállapodás vagy konstrukció alapján nyújthat, amely teljes egészében vagy főként az adózással kapcsolatos.

4. Cikk

Kisajátítás

Egyik Szerződő Fél beruházóinak beruházásait sem államosíthatják, sajátíthatják ki vagy vethetik olyan intézkedések alá a másik Szerződő Fél területén, melyek hatása megegyezik az államosítással vagy kisajátítással (a továbbiakban „kisajátítás”), kivéve, ha az közérdekből történik. A kisajátítást hátrányos megkülönböztetésektől mentesen, megfelelő törvényes eljárás keretében kell végrehajtani és egyidejűleg rendelkezni kell az azonnali, megfelelő és tényleges kártalanítás megfizetéséről. A kártalanításnak egyenértékűnek kell lennie a beruházásnak azzal a piaci értékével, amely a kisajátítást, illetve a közelgő kisajátítás közismertté válását közvetlenül megelőző időpontban érvényes volt (attól függően, hogy melyik időpont következett be hamarabb), valamint a kisajátítás napjától kezdődően a tényleges fizetés napjáig terjedő időszakra vonatkozóan kereskedelmileg indokolt mértékű kamatokat is kell tartalmaznia, és késedelem nélkül teljesítendőnek, továbbá ténylegesen hozzáférhetőnek és szabadon átváltható pénznemben szabadon átutalhatónak kell lennie.

5. Cikk

Kártalanítás veszteségekért

1. Ha bármelyik Szerződő Fél beruházóinak a beruházásai vagy azok hozamai háború, fegyveres összeütközés, országos szükségállapot, felkelés, lázadás, zavargás vagy egyéb hasonló esemény miatt a másik Szerződő Fél területén veszteséget szenvednek, az utóbbi Szerződő Fél a helyreállítás, kártalanítás, kárpótlás vagy egyéb rendezés tekintetében olyan bánásmódban részesíti azokat, amely nem kedvezőtlenebb, mint az utóbbi Szerződő Fél által a saját beruházóinak vagy bármelyik harmadik állam beruházóinak biztosított bánásmód közül a kedvezőbb.

2. Nem érintve ennek a cikknek az 1. bekezdésében foglaltakat, az egyik Szerződő Fél azon beruházói számára, akik abban a bekezdésben foglalt események miatt a másik Szerződő Fél területén veszteségeket szenvednek abból kifolyólag, hogy

a) tulajdonukat, vagy annak egy részét a másik Szerződő Fél hadserege, illetve hatóságai igénybe vették,

b) tulajdonukat, vagy annak egy részét a másik Szerződő Fél hadserege, illetve hatóságai megsemmisítették, és erre nem harci cselekmények folytán vagy a helyzet szükségszerűsége miatt került sor,

igazságos, megfelelő és tényleges helyreállítás vagy kárpótlás jár azon Szerződő Fél részéről, melynek a területén a veszteség bekövetkezett.

A kárpótlásnak kereskedelmileg indokolt mértékű kamatot kell tartalmaznia a veszteség felmerülésének napjától a kifizetés napjáig terjedő időszakra.

6. Cikk

Átutalások

1. A Szerződő Felek lehetővé teszik a beruházásokkal és hozamokkal kapcsolatos kifizetések szabad átutalhatóságát. Az átutalásoknak szabadon átváltható pénznemben kell történniük, összhangban annak a Szerződő Félnek a törvényeivel és jogszabályaival, ahol a beruházást létrehozták, minden korlátozás és indokolatlan késedelem nélkül. Az ilyen átutalások különösen – de nem kizárólag – a következőket foglalják magukban:

a) a tőkét és a beruházás fenntartására vagy növelésére fordított pótlólagos összegeket;

b) a jelen Megállapodás 1. cikkének 3. bekezdésében meghatározott hozamokat;

c) a beruházás működtetése során felmerülő költségek fedezéséhez szükséges összegeket, mint például a jogdíjak és licencdíjak, vagy egyéb, hasonló költségek;

d) a szerződésekkel – köztük hitelszerződésekkel – kapcsolatos kifizetéseket;

e) a beruházás részleges vagy teljes eladásából vagy felszámolásából befolyó összegeket;

f) a beruházáshoz kapcsolódóan külföldről alkalmazott természetes személyeknek azt a bérét vagy egyéb keresetét, amely azon Szerződő Fél törvényeinek és jogszabályainak hatálya alá tartozik, ahol a beruházást létrehozták.

g) a jelen Megállapodás 4. és 5. cikke szerinti kártalanítási kötelezettségeket;

h) a jelen Megállapodás 8. cikke szerinti vitarendezéséből származó kifizetéseket.

2. Az átutalásokat azt követően kell teljesíteni, hogy a beruházó eleget tett valamennyi, a beruházás helye szerinti Szerződő Fél területén hatályban lévő jogszabályokban előírt pénzügyi kötelezettségének.

3. A jelen Megállapodás tekintetében árfolyamoknak – eltérő megegyezés hiányában – az átutalást lebonyolító hitelintézet által, a beruházást befogadó Szerződő Fél törvényeivel összhangban általánosan alkalmazott és közzétett árfolyamok tekintendők. Amennyiben ilyen árfolyam nem létezik – eltérő megegyezés hiányában – a hivatalos árfolyamot kell alkalmazni.

7. Cikk

Jogátruházás

1. Amennyiben az egyik Szerződő Fél vagy annak kijelölt ügynöksége a másik Szerződő Fél területén megvalósult beruházására vonatkozóan nyújtott garancia vagy biztosítás alapján saját beruházóinak kifizetést teljesít, az utóbbi Szerződő Fél elismeri:

a) a beruházó bármilyen jogának vagy követelésének átszállását az előbbi Szerződő Félre vagy annak kijelölt ügynökségére az annak országában érvényes valamely jogszabály vagy jogügylet útján, valamint,

b) hogy az előbbi Szerződő Fél vagy annak kijelölt ügynöksége jogutódlás címén jogosult a beruházó jogainak gyakorlására és követeléseinek érvényesítésére, továbbá átvállalja a beruházással kapcsolatos kötelezettségeket.

2. Az átruházott jogok és követelések nem haladhatják meg a beruházó eredeti jogait és követeléseit.

8. Cikk

Beruházási viták rendezése az egyik Szerződő Fél és a másik Szerződő Fél valamely beruházója között

1. Az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél között felmerülő, az utóbbi Szerződő Fél területén lévő beruházással kapcsolatos vitákat a vitában álló feleknek peren kívül, tárgyalások útján kell egymás közt rendezniük.

2. A tárgyalások azon a napon kezdődnek, amikor az egyik Szerződő Fél kifogással élő beruházója írásban kéri a másik Szerződő Felet, hogy tárgyalják meg a vitás kérdést. A vita peren kívüli, tárgyalásos rendezésének megkönnyítése végett az írásbeli értesítésben konkrétan fel kell sorolni a vitás kérdéseket, a vita tényállását, a kifogással élő beruházó megállapításait (beleértve az alátámasztó bizonylatokat is), valamint ezek feltételezett jogalapját. Az attól a naptól számított kilencven napon belül, hogy az egyik Szerződő Fél kifogással élő beruházója írásban kérte fel tárgyalásra a másik Szerződő Felet, eltérő megegyezés hiányában legalább egy konzultációra sort kell keríteni.

3. Ha az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél közötti vita az ilyen tárgyalásokra vonatkozó igény írásbeli benyújtása utáni hat hónapon belül nem rendezhető ily módon, akkor az érintett beruházónak jogában áll a vitát beterjeszteni:

a) annak a Szerződő Félnek az illetékes bíróságához, amelynek a területén a beruházás létesült; vagy

b) az Államok és más államok természetes és jogi személyei közötti beruházási viták rendezéséről Washingtonban, 1965. március 18-án kelt Egyezmény vonatkozó rendelkezései szerint a Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központjához (ICSID), amennyiben mindkét Állam részesévé vált az Egyezménynek; vagy

c) olyan nemzetközi ad hoc választott bírósághoz, amely az Egyesült Nemzetek Nemzetközi Kereskedelmi Jogi Bizottságának (UNCITRAL) Választott Bírósági Szabályai szerint jött létre. A vitában álló felek írásban megállapodhatnak e Szabályok módosításában, vagy

d) a Beruházási Viták Rendezése Nemzetközi Központjának (ICSID) Titkársága által az eljáráshoz szükséges kiegészítő intézkedések szabályai (továbbiakban „Az ICSID kiegészítő intézkedések szabályai”) szerint, amennyiben a vitát kezdeményező Szerződő Fél vagy a Szerződő Fél beruházója – de mindkettő nem – részese az Államok és más államok természetes és jogi személyei közötti beruházási viták rendezéséről szóló, Washingtonban, 1965. március 18-án kelt Egyezménynek; vagy

e) a vitában részt vevő felek megállapodása szerinti bármely egyéb vitarendezési forma keretében.

4. Ha az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél közötti vita a jelen cikk 2. bekezdésében említett, ilyen tárgyalásokra vonatkozó igény írásbeli benyújtása utáni hat hónapon belül nem rendezhető ily módon, és ezért a kifogással élő

beruházó a vitát a 3. bekezdés a)–e) pontjában felsorolt valamelyik fórum elé kívánja terjeszteni, akkor – legkésőbb a vita bírósági betervezésével egyidejűleg – köteles ebbéli szándékáról írásban értesíteni a másik Szerződő Felet.

5. Miután a beruházó a vitát a 3. bekezdés a)–e) pontjában felsorolt bíróságok valamelyikéhez beterveztette, a 3. bekezdés a)–e) pontjaiban felsorolt egyéb fórumhoz folyamodni már nem jogosult.

6. A 1. és 2. bekezdésében hivatkozottak szerint a 3. bekezdéssel összhangban a befektető választott bíróságnál csak akkor kérelmezheti a vita rendezését, ha még nem telt el három év attól az időponttól kezdődően, hogy a beruházó először szerzett vagy szerezhett volna tudomást állítólagos jogsértésről és arról, hogy őt veszteség vagy kár érte.

7. A döntés a vitában érintett felekre nézve végleges és kötelező érvényű, és azt a döntésnek megfelelően, a döntésben feltüntetett időpontig annak a Szerződő Félnek a jogszabályaival összhangban kell végrehajtani, amelynek területén a beruházás létesült.

9. Cikk

A Szerződő Felek közötti jogviták rendezése

1. A Szerződő Felek között jelen Megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatosan felmerült jogvitákat lehetőség szerint diplomáciai csatornákon, konzultációk, illetve tárgyalások útján kell rendezni.

2. Ha a vita ily módon hat hónapon belül nem rendezhető, azt bármelyik Szerződő Fél kérésére a jelen cikk rendelkezései szerinti, háromtagú választottbíróóság elé kell terjeszteni.

3. A választottbíróóságot minden egyes esetben a következő módon kell megalakítani. A választottbíróósági eljárás iránti kérelem kézhezvételétől számított két hónapon belül mindkét Szerződő Fél kijelöli a bíróság egy-egy tagját. Ezen két tagnak azután egy harmadik állam állampolgárát kell kiválasztania, akit a bíróság elnökévé (a továbbiakban „elnök”) kell kijelölni. A bíróság elnökét a két másik tag kijelölésének időpontjától számított három hónapon belül ki kell jelölni.

4. Amennyiben a jelen cikk 3. bekezdésében meghatározott határidőkön belül a szükséges kijelölések nem történtek meg, úgy a Nemzetközi Bíróság elnökét lehet felkérni a szükséges kijelölések megtételére. Ha a Nemzetközi Bíróság elnöke valamelyik Szerződő Fél állampolgára, vagy valamilyen más ok akadályozza az említett tisztség ellátásában, az alelnököt kell felkérni a szükséges kijelölések megtételére. Ha az alelnök valamelyik Szerződő Fél állampolgára, vagy ő is akadályoztatva van az említett tisztség ellátásában, a Nemzetközi Bíróságnak azt a rangidős tagját kell felkérni a kijelölések megtételére, aki egyik Szerződő Félnek sem állampolgára.

5. A választottbíróóság döntését szavazattöbbséggel hozza.

6. A választottbíróóság döntését a törvények, ezen Megállapodás rendelkezései, valamint a nemzetközi jog általánosan elfogadott elvei és szabályai alapján hozza.

7. A Szerződő Felek egyéb rendelkezéseit figyelembe véve a bíróság eljárási szabályait maga határozza meg.

8. Mindkét Szerződő Fél maga viseli a választott bírójának, valamint a választottbíróósági eljárásban való képviseletének a költségeit; az elnök költségeit és a fennmaradó költségeket a Szerződő Felek egyenlő arányban viselik. A bíróság eltérő rendelkezést is hozhat a költségek tekintetében.

9. A bíróság döntései véglegesek és kötelezőek mindkét Szerződő Fél számára.

10. Cikk

Egyéb szabályok és különleges kötelezettségek alkalmazása

Jelen Megállapodás rendelkezései nem korlátozhatják a Szerződő Felek beruházóinak azon jogát, hogy bármely létező vagy jövőbeni – kétoldalú vagy többoldalú – megállapodás alapján kedvezőbb elbánásban részesüljenek, ha ilyen megállapodás részesei.

11. Cikk

A Megállapodás alkalmazhatósága

A Megállapodást az egyik Szerződő Fél területén, annak törvényeivel és jogszabályaival összhangban a másik Szerződő Fél beruházói által a Megállapodás hatálybalépése előtt vagy azt követően megvalósított beruházásokra kell alkalmazni, de nem alkalmazható olyan beruházással kapcsolatos jogvitára vagy követelésre, amely a hatálybalépése előtt merült fel, vagy amelyet a hatálybalépés előtt rendeztek.

12. Cikk

Egyeztetések

Bármelyik Szerződő Fél kérésére a másik Szerződő Fél hozzájárul ahhoz, hogy a Megállapodás értelmezéséről vagy alkalmazásáról egyeztessenek. Az egyik Szerződő Fél kérésére a Szerződő Felek kötelesek információt cserélni arról, hogy a másik Szerződő Fél törvényei, jogszabályai, határozatai, igazgatási gyakorlatai, eljárásai vagy szakpolitikai milyen hatással lehetnek a jelen Megállapodásban foglalt beruházásokra.

13. Cikk

Általános kivételek

1. Jelen Megállapodás rendelkezései nem korlátozhatják a Szerződő Félnek azt a jogát, hogy prudenciális okokból olyan ésszerű elővigyázatossági intézkedéseket vezessen be vagy tartson fenn, mint például:

- a) a pénzügyi intézetek biztonságának, fizetőképességének, feddhetetlenségének és pénzügyi felelősségének fenntartása; és
- b) a Szerződő Fél pénzügyi rendszere épségének és szilárdságának biztosítása.

2. a) E Megállapodás rendelkezései nem gátolhatják meg a Szerződő Felet abban, hogy fizetési mérlegének súlyos nehézsége vagy ennek veszélye esetén a b) ponttal összeegyeztethető, átutalásokat korlátozó intézkedéseket vezessen be.

b) Az a) bekezdésben hivatkozott intézkedéseknek méltányosnak kell lenniük, nem alkalmazhatók sem önkényesen, sem indokolatlan hátrányos megkülönböztetésként, csak jóhiszeműen, korlátozott időtartamban foganatosíthatók, továbbá nem haladhatják meg a fizetési mérleg helyzetének orvoslásához szükséges mértéket. Az e Cikk alapján intézkedéseket előíró Szerződő Fél köteles erről haladéktalanul értesíteni a másik Szerződő Felet, továbbá amint lehet, köteles bemutatni az említett intézkedések kivételére vonatkozó ütemtervet. Az ilyen intézkedéseket az érintett Szerződő Fél az egyéb nemzetközi kötelezettségeinek megfelelően hozza meg, ideértve a WTO Megállapodás és a Nemzetközi Valutaalap Alapokmánya alapján fennálló kötelezettségeket.

3. Jelen Megállapodás rendelkezései:

a) nem akadályozhatják egyik Szerződő Felet sem olyan intézkedések meghozatalában, amelyeket alapvető biztonsági érdekeinek védelmében szükségesnek tart:

(i) a fegyverek, lőszeres és hadieszközök kereskedelme, valamint más olyan áruk, anyagok, szolgáltatások és technológiák forgalmazása és ezekkel kapcsolatos kereskedelmi ügyletek tekintetében, amelyek közvetlen vagy közvetett célja katonai, vagy más biztonsági létesítmény ellátása,

(ii) háború vagy a nemzetközi kapcsolatokban beálló más szükségállapot idején, vagy

(iii) az atomfegyverek és más nukleáris robbanóeszközök elterjedését tiltó nemzeti szabályok vagy nemzetközi egyezmények végrehajtása vonatkozásában; továbbá

b) nem akadályozhatják egyik Szerződő Felet sem abban, hogy az ENSZ nemzetközi béke és biztonság fenntartására irányuló alapokmányából fakadó kötelezettségeinek teljesítéséhez szükséges intézkedéseket hozzon.

4. A Szerződő Fél megtagadhatja az e Megállapodásból származó előnyöket a másik Szerződő Fél jogi személyiséggel rendelkező beruházójától és annak beruházásától, ha az adott beruházó egy harmadik állam beruházójának a tulajdonában van, vagy annak ellenőrzése alatt áll, és:

a) a beruházónak nincs számottevő gazdasági tevékenysége annak a Szerződő Félnek a területén, ahol az érvényes jogszabályok alapján bejegyezték, vagy

b) a megtagadó Szerződő Fél olyan intézkedést fogad el vagy tart fenn az illető harmadik állam tekintetében, amely tiltja a kereskedelmi ügyleteket ilyen beruházóval vagy beruházásokkal, vagy amelyet megsértenének vagy megkerülnének, ha a Megállapodás előnyeit e beruházók beruházásaihoz is biztosítanák.

f) a beruházáshoz kapcsolódóan külföldről alkalmazott természetes személyeknek azt a bérét vagy egyéb keresetét, amely azon Szerződő Fél törvényeinek és jogszabályainak hatálya alá tartozik, ahol a beruházást létrehozták.

g) a jelen Megállapodás 4. és 5. cikke szerinti kártalanítási kötelezettségeket;

h) a jelen Megállapodás 8. cikke szerinti vitarendezéséből származó kifizetéseket.

2. Az átutalásokat azt követően kell teljesíteni, hogy a beruházó eleget tett valamennyi, a beruházás helye szerinti Szerződő Fél területén hatályban lévő jogszabályokban előírt pénzügyi kötelezettségének.

3. A jelen Megállapodás tekintetében árfolyamoknak – eltérő megegyezés hiányában – az átutalást lebonyolító hitelintézet által, a beruházást befogadó Szerződő Fél törvényeivel összhangban általánosan alkalmazott és közzétett árfolyamok tekintendők. Amennyiben ilyen árfolyam nem létezik – eltérő megegyezés hiányában – a hivatalos árfolyamot kell alkalmazni.

7. Cikk

Jogátruházás

1. Amennyiben az egyik Szerződő Fél vagy annak kijelölt ügynöksége a másik Szerződő Fél területén megvalósult beruházására vonatkozóan nyújtott garancia vagy biztosítás alapján saját beruházóinak kifizetést teljesít, az utóbbi Szerződő Fél elismeri:

a) a beruházó bármilyen jogának vagy követelésének átszállását az előbbi Szerződő Félre vagy annak kijelölt ügynökségére az annak országában érvényes valamely jogszabály vagy jogügylet útján, valamint,

b) hogy az előbbi Szerződő Fél vagy annak kijelölt ügynöksége jogutódlás címén jogosult a beruházó jogainak gyakorlására és követeléseinek érvényesítésére, továbbá átvállalja a beruházással kapcsolatos kötelezettségeket.

2. Az átruházott jogok és követelések nem haladhatják meg a beruházó eredeti jogait és követeléseit.

8. Cikk

Beruházási viták rendezése az egyik Szerződő Fél és a másik Szerződő Fél valamely beruházója között

1. Az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél között felmerülő, az utóbbi Szerződő Fél területén lévő beruházással kapcsolatos vitákat a vitában álló feleknek peren kívül, tárgyalások útján kell egymás közt rendezniük.

2. A tárgyalások azon a napon kezdődnek, amikor az egyik Szerződő Fél kifogással élő beruházója írásban kéri a másik Szerződő Felet, hogy tárgyalják meg a vitás kérdést. A vita peren kívüli, tárgyalásos rendezésének megkönnyítése végett az írásbeli értesítésben konkrétan fel kell sorolni a vitás kérdéseket, a vita tényállását, a kifogással élő beruházó megállapításait (beleértve az alátámasztó bizonylatokat is), valamint ezek feltételezett jogalapját. Az attól a naptól számított kilencven napon belül, hogy az egyik Szerződő Fél kifogással élő beruházója írásban kérte fel tárgyalásra a másik Szerződő Felet, eltérő megegyezés hiányában legalább egy konzultációra sort kell keríteni.

3. Ha az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél közötti vita az ilyen tárgyalásokra vonatkozó igény írásbeli benyújtása utáni hat hónapon belül nem rendezhető ily módon, akkor az érintett beruházónak jogában áll a vitát beterjeszteni:

a) annak a Szerződő Félnek az illetékes bíróságához, amelynek a területén a beruházás létesült; vagy

b) az Államok és más államok természetes és jogi személyei közötti beruházási viták rendezéséről Washingtonban, 1965. március 18-án kelt Egyezmény vonatkozó rendelkezései szerint a Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központjához (ICSID), amennyiben mindkét Állam részesévé vált az Egyezménynek; vagy

c) olyan nemzetközi ad hoc választott bírósághoz, amely az Egyesült Nemzetek Nemzetközi Kereskedelmi Jogi Bizottságának (UNCITRAL) Választott Bírósági Szabályai szerint jött létre. A vitában álló felek írásban megállapodhatnak e Szabályok módosításában, vagy

d) a Beruházási Viták Rendezése Nemzetközi Központjának (ICSID) Titkársága által az eljáráshoz szükséges kiegészítő intézkedések szabályai (továbbiakban „Az ICSID kiegészítő intézkedések szabályai”) szerint, amennyiben a vitát kezdeményező Szerződő Fél vagy a Szerződő Fél beruházója – de mindkettő nem – részese az Államok és más államok természetes és jogi személyei közötti beruházási viták rendezéséről szóló, Washingtonban, 1965. március 18-án kelt Egyezménynek; vagy

e) a vitában részt vevő felek megállapodása szerinti bármely egyéb vitarendezési forma keretében.

4. Ha az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél közötti vita a jelen cikk 2. bekezdésében említett, ilyen tárgyalásokra vonatkozó igény írásbeli benyújtása utáni hat hónapon belül nem rendezhető ily módon, és ezért a kifogással élő

beruházó a vitát a 3. bekezdés a)–e) pontjában felsorolt valamelyik fórum elé kívánja terjeszteni, akkor – legkésőbb a vita bírósági betervezésével egyidejűleg – köteles ebbéli szándékáról írásban értesíteni a másik Szerződő Felet.

5. Miután a beruházó a vitát a 3. bekezdés a)–e) pontjában felsorolt bíróságok valamelyikéhez beterveztette, a 3. bekezdés a)–e) pontjaiban felsorolt egyéb fórumhoz folyamodni már nem jogosult.

6. A 1. és 2. bekezdésében hivatkozottak szerint a 3. bekezdéssel összhangban a befektető választott bíróságnál csak akkor kérelmezheti a vita rendezését, ha még nem telt el három év attól az időponttól kezdődően, hogy a beruházó először szerzett vagy szerezhett volna tudomást állítólagos jogsértésről és arról, hogy őt veszteség vagy kár érte.

7. A döntés a vitában érintett felekre nézve végleges és kötelező érvényű, és azt a döntésnek megfelelően, a döntésben feltüntetett időpontig annak a Szerződő Félnek a jogszabályaival összhangban kell végrehajtani, amelynek területén a beruházás létesült.

9. Cikk

A Szerződő Felek közötti jogviták rendezése

1. A Szerződő Felek között jelen Megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatosan felmerült jogvitákat lehetőség szerint diplomáciai csatornákon, konzultációk, illetve tárgyalások útján kell rendezni.

2. Ha a vita ily módon hat hónapon belül nem rendezhető, azt bármelyik Szerződő Fél kérésére a jelen cikk rendelkezései szerinti, háromtagú választottbíróság elé kell terjeszteni.

3. A választottbíróságot minden egyes esetben a következő módon kell megalakítani. A választottbírósági eljárás iránti kérelem kézhezvételétől számított két hónapon belül mindkét Szerződő Fél kijelöli a bíróság egy-egy tagját. Ezen két tagnak azután egy harmadik állam állampolgárát kell kiválasztania, akit a bíróság elnökévé (a továbbiakban „elnök”) kell kijelölni. A bíróság elnökét a két másik tag kijelölésének időpontjától számított három hónapon belül ki kell jelölni.

4. Amennyiben a jelen cikk 3. bekezdésében meghatározott határidőkön belül a szükséges kijelölések nem történtek meg, úgy a Nemzetközi Bíróság elnökét lehet felkérni a szükséges kijelölések megtételére. Ha a Nemzetközi Bíróság elnöke valamelyik Szerződő Fél állampolgára, vagy valamilyen más ok akadályozza az említett tisztség ellátásában, az alelnököt kell felkérni a szükséges kijelölések megtételére. Ha az alelnök valamelyik Szerződő Fél állampolgára, vagy ő is akadályoztatva van az említett tisztség ellátásában, a Nemzetközi Bíróságnak azt a rangidős tagját kell felkérni a kijelölések megtételére, aki egyik Szerződő Félnek sem állampolgára.

5. A választottbíróság döntését szavazattöbbséggel hozza.

6. A választottbíróság döntését a törvények, ezen Megállapodás rendelkezései, valamint a nemzetközi jog általánosan elfogadott elvei és szabályai alapján hozza.

7. A Szerződő Felek egyéb rendelkezéseit figyelembe véve a bíróság eljárási szabályait maga határozza meg.

8. Mindkét Szerződő Fél maga viseli a választott bírójának, valamint a választottbírósági eljárásban való képviseletének a költségeit; az elnök költségeit és a fennmaradó költségeket a Szerződő Felek egyenlő arányban viselik. A bíróság eltérő rendelkezést is hozhat a költségek tekintetében.

9. A bíróság döntései véglegesek és kötelezőek mindkét Szerződő Fél számára.

10. Cikk

Egyéb szabályok és különleges kötelezettségek alkalmazása

Jelen Megállapodás rendelkezései nem korlátozhatják a Szerződő Felek beruházóinak azon jogát, hogy bármely létező vagy jövőbeni – kétoldalú vagy többoldalú – megállapodás alapján kedvezőbb elbánásban részesüljenek, ha ilyen megállapodás részesei.

11. Cikk

A Megállapodás alkalmazhatósága

A Megállapodást az egyik Szerződő Fél területén, annak törvényeivel és jogszabályaival összhangban a másik Szerződő Fél beruházói által a Megállapodás hatálybalépése előtt vagy azt követően megvalósított beruházásokra kell alkalmazni, de nem alkalmazható olyan beruházással kapcsolatos jogvitára vagy követelésre, amely a hatálybalépése előtt merült fel, vagy amelyet a hatálybalépés előtt rendeztek.

12. Cikk

Egyeztetések

Bármelyik Szerződő Fél kérésére a másik Szerződő Fél hozzájárul ahhoz, hogy a Megállapodás értelmezéséről vagy alkalmazásáról egyeztessenek. Az egyik Szerződő Fél kérésére a Szerződő Felek kötelesek információt cserélni arról, hogy a másik Szerződő Fél törvényei, jogszabályai, határozatai, igazgatási gyakorlatai, eljárásai vagy szakpolitikai milyen hatással lehetnek a jelen Megállapodásban foglalt beruházásokra.

13. Cikk

Általános kivételek

1. Jelen Megállapodás rendelkezései nem korlátozhatják a Szerződő Félnek azt a jogát, hogy prudenciális okokból olyan ésszerű elővigyázatossági intézkedéseket vezessen be vagy tartson fenn, mint például:

- a) a pénzügyi intézetek biztonságának, fizetőképességének, feddhetetlenségének és pénzügyi felelősségének fenntartása; és
- b) a Szerződő Fél pénzügyi rendszere épségének és szilárdságának biztosítása.

2. a) E Megállapodás rendelkezései nem gátolhatják meg a Szerződő Felet abban, hogy fizetési mérlegének súlyos nehézsége vagy ennek veszélye esetén a b) ponttal összeegyeztethető, átutalásokat korlátozó intézkedéseket vezessen be.

b) Az a) bekezdésben hivatkozott intézkedéseknek méltányosnak kell lenniük, nem alkalmazhatók sem önkényesen, sem indokolatlan hátrányos megkülönböztetésként, csak jóhiszeműen, korlátozott időtartamban foganatosíthatók, továbbá nem haladhatják meg a fizetési mérleg helyzetének orvoslásához szükséges mértéket. Az e Cikk alapján intézkedéseket előíró Szerződő Fél köteles erről haladéktalanul értesíteni a másik Szerződő Felet, továbbá amint lehet, köteles bemutatni az említett intézkedések kivételére vonatkozó ütemtervet. Az ilyen intézkedéseket az érintett Szerződő Fél az egyéb nemzetközi kötelezettségeinek megfelelően hozza meg, ideértve a WTO Megállapodás és a Nemzetközi Valutaalap Alapokmánya alapján fennálló kötelezettségeket.

3. Jelen Megállapodás rendelkezései:

a) nem akadályozhatják egyik Szerződő Felet sem olyan intézkedések meghozatalában, amelyeket alapvető biztonsági érdekeinek védelmében szükségesnek tart:

(i) a fegyverek, lőszeres és hadieszközök kereskedelme, valamint más olyan áruk, anyagok, szolgáltatások és technológiák forgalmazása és ezekkel kapcsolatos kereskedelmi ügyletek tekintetében, amelyek közvetlen vagy közvetett célja katonai, vagy más biztonsági létesítmény ellátása,

(ii) háború vagy a nemzetközi kapcsolatokban beálló más szükségállapot idején, vagy

(iii) az atomfegyverek és más nukleáris robbanóeszközök elterjedését tiltó nemzeti szabályok vagy nemzetközi egyezmények végrehajtása vonatkozásában; továbbá

b) nem akadályozhatják egyik Szerződő Felet sem abban, hogy az ENSZ nemzetközi béke és biztonság fenntartására irányuló alapokmányából fakadó kötelezettségeinek teljesítéséhez szükséges intézkedéseket hozzon.

4. A Szerződő Fél megtagadhatja az e Megállapodásból származó előnyöket a másik Szerződő Fél jogi személyiséggel rendelkező beruházójától és annak beruházásától, ha az adott beruházó egy harmadik állam beruházójának a tulajdonában van, vagy annak ellenőrzése alatt áll, és:

a) a beruházónak nincs számottevő gazdasági tevékenysége annak a Szerződő Félnek a területén, ahol az érvényes jogszabályok alapján bejegyezték, vagy

b) a megtagadó Szerződő Fél olyan intézkedést fogad el vagy tart fenn az illető harmadik állam tekintetében, amely tiltja a kereskedelmi ügyleteket ilyen beruházóval vagy beruházásokkal, vagy amelyet megsértenének vagy megkerülnének, ha a Megállapodás előnyeit e beruházók beruházásaihoz is biztosítanák.

5. A Szerződő Fél alapvető biztonsági érdekei magukban foglalhatják a vámunióban, gazdasági vagy monetáris unióban, közös piaci vagy szabadkereskedelmi övezetben való tagságból fakadó érdekeket és intézkedéseket.

6. A Szerződő Fél jelen Megállapodásban hivatkozott intézkedéseibe beleértendők a Szerződő Fél területén az EU jogával összhangban alkalmazandó intézkedések is, amelyek a Szerződő Fél európai uniós tagságából fakadnak. A Megállapodásban a „fizetési mérleg súlyos nehézségére vagy ennek veszélyére” tett utalás egyben azokra az esetekre is hivatkozik, amikor a fizetési mérleg súlyos nehézsége vagy ennek veszélye abban a gazdasági vagy monetáris unióban áll fenn, amelynek a Szerződő Fél tagja.

7. A 8. cikk szerinti vitarendezés nem minősül elbánásnak, preferenciának vagy kiváltságnak.

14. Cikk

Záró rendelkezések, hatálybalépés, időbeli hatály, megszűnés és módosítások

1. Jelen Megállapodás az európai uniós tagságból fakadó kötelezettségeket nem sértheti, és ezeknek a kötelezettségeknek alárendelt. Következésképpen nincs a Megállapodásnak olyan rendelkezése, se a rendelkezéseknek olyan része, amely a Magyarországnak az Európai Unió alapjául szolgáló szerződésekből, valamint az elsődleges és másodlagos uniós jogból fakadó kötelezettségeit érvényteleníti, módosítja, vagy egyéb módon érinti, azokat ekként idézni, értelmezni nem lehet.

2. Jelen Megállapodás az attól számított harminc napot követően lép hatályba, hogy a két Szerződő Fél egymásnak diplomáciai csatornákon megküldte a jelen Megállapodás hatálybalépéséhez szükséges valamennyi jogszabályi követelmény teljesüléséről szóló értesítést, s a két értesítés közül a későbbit is kézhez vették.

3. Ez a Megállapodás tíz éves időtartamra marad hatályban, majd azt követően hatálya meghosszabbodik, hacsak valamely Szerződő Fél a kezdeti tíz éves időtartam lejárta előtt legalább egy évvel vagy azt követően bármikor írásban nem tájékoztatja a másik Szerződő Felet a felmondásra vonatkozó szándékáról. A Megállapodás tizenkét hónappal azt követően szűnik meg, hogy valamely Szerződő Fél írásban tájékoztatta a másik Szerződő Felet a felmondásra vonatkozó szándékáról.

4. A jelen Megállapodás felmondása előtt megvalósított beruházások tekintetében a Megállapodás rendelkezései a felmondást követő további tíz évig érvényben maradnak.

5. Jelen Megállapodás a Szerződő Felek közötti írásbeli megegyezéssel módosítható. Bármely módosítás a Megállapodás elválaszthatatlan részét képezi, és a hatálybalépéséhez szükséges eljárás megegyezik a jelen Megállapodás hatálybalépéséhez szükséges eljárással.

ENNEK HITELÉÜL az arra kellő felhatalmazással rendelkező alulírottak a Megállapodást aláírták.

KÉSZÜLT két eredeti példányban, Phnom Penhben, 2016. január 14. napján, magyar, khmer és angol nyelven, és mindhárom nyelven egyaránt hiteles szövegnek minősül. Értelmezésbeli eltérések esetén az angol nyelvű szöveg az irányadó.

Magyarország nevében

A Kambodzsai Királyság nevében”

”AGREEMENT BETWEEN HUNGARY AND THE KINGDOM OF CAMBODIA FOR THE PROMOTION AND RECIPROCAL PROTECTION OF INVESTMENTS

Hungary and the Kingdom of Cambodia (hereinafter referred to as the ”Contracting Parties”),

Desiring to intensify economic cooperation to the mutual benefit of both Contracting Parties,

Intending to create and maintain favourable conditions for investments of investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, and

Being conscious that the promotion and reciprocal protection of investments, according to the present Agreement, stimulates the business initiatives in this field,

Have agreed as follows: